

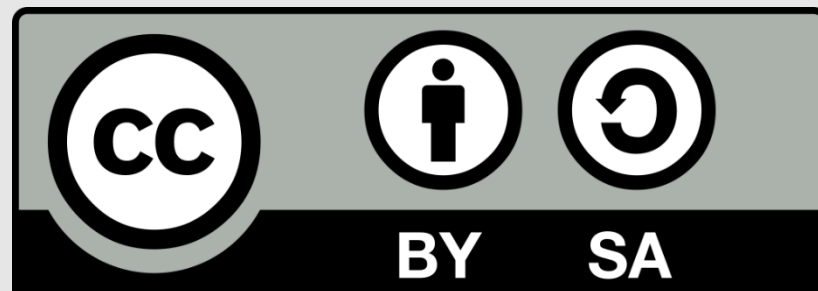

UX in LLMs ; Data Discloser in Chatbots

**Vahideh Zarea Gavgani (PhD)
Tabriz University of Medical Sciences**

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-3278-6859>

Email: vgavgani@gmail.com, zarehv@tbzmed.ac.ir

• از این محتوا تحت لیسانس ([CC BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)) و ارجاع به صاحب اثر استفاده کنید.

Concepts

UX/UI Design

Effective UX/UI design ensures intuitive and user-friendly chatbot interfaces.

Reference Interview

Reference interview principles guide effective chatbot-user interactions.

Chatbots and LLMs

Symbiotic relationship enhancing chatbot capabilities with LLMs.

LLM Capabilities

LLMs provide advanced chatbot functionalities like natural language understanding.

تعریف

- **چت بات‌ها** به عنوان "برنامه‌های رابط کامپیوتری هستند که می‌توانند مکالمه متنی یا صوتی با کاربران انسانی را حفظ کنند"
- به عنوان **عوامل توصیه‌گر** Recommending Agent
- **LLMها** بخشی از دسته وسیع‌تر هوش مصنوعی مولد هستند که به الگوریتم‌های یادگیری ماشینی اشاره دارد که می‌توانند از انواع مختلف محتوا، مانند متن، تصاویر و صدا، برای تولید محتوای جدید یاد بگیرند
- **UX/UI رابط کاربر و طراحی تجربه کاربر**
- **مزایا و چالش‌ها**

طراحی رابط کاربری | UI و تجربه کاربری UX

- چتبات‌ها نوعی از رابط کاربری هستند که بجای کلیک روی دکمه و آیکون و یا پر کردن فرم از محاوره های صوتی و متنی استفاده می کنند که به آنها **(Conversational UI)** هم می گویند.
- در **UI (رابط کاربری)** چتبات می تواند به عنوان یک *مؤلفه تعاملی بین انسان و کامپیوتر* در وبسایتها، اپلیکیشنها یا سیستم ها استفاده شود مانند استفاده از آیکون، پنجره گفتگو، دکمه‌ها در طراحی ظاهری .
- در **UX (تجربه کاربری)** باعث میشود محیط طوری طراحی شود که کاربر بتواند سریعتر، راحت تر و بدون نگرانی و استرس با چتبات مکالمه کرده و به هدفش برسد.

نکات مهم طراحی UX/UI در چت باتها

- **شفافیت و وضوح (Clarity)** : برای اینکه سؤاها و پاسخها کوتاه و ساده باشند.
- **مدیریت و کنترل مکالمه توسط کاربر**: طوریکه همیشه امکان انتخاب/لغو و خروج برای کاربر باسانی فراهم باشد.
- **امکان ثبت بازخورد (Feedback)**: وقتی پاسخ فراهم شد، نشست گفتگو به نتیجه رسید و کار انجام شد بتواند تأیید بدهد (مثلا جستجو برای یک موضوع به مقاله / مقالات مرتبط منجر شد)
- **برخورداری از طراحی تصویری / بصری جذاب** Visualized Design : استفاده از علائم، آیکونها، رنگهای مناسب، برای ارتقای ادراک و تعامل بهبود یافته. مثال: [نگاهی به فلوجارت مکالمه کتابدار و هوش مصنوعی](#).
- **قابلیت شخصیت پردازی چت بات** ، ایجاد یک لحن دوستانه و داشتن حس هویت بات
- **قابلیت اتصال به پشتیبان انسانی** ، اگر کاربر نیاز به پشتیبان انسانی داشته باشد.

مزایای UX

- از بین رفتن حالت ارتباط استبدادی و پیچیده بودن ، Syntax MeSH
- ایجاد محیط شخصی سازی شده برای محاوره بین انسان و چت بات ،
- ایجاد دسترسی پایدار،

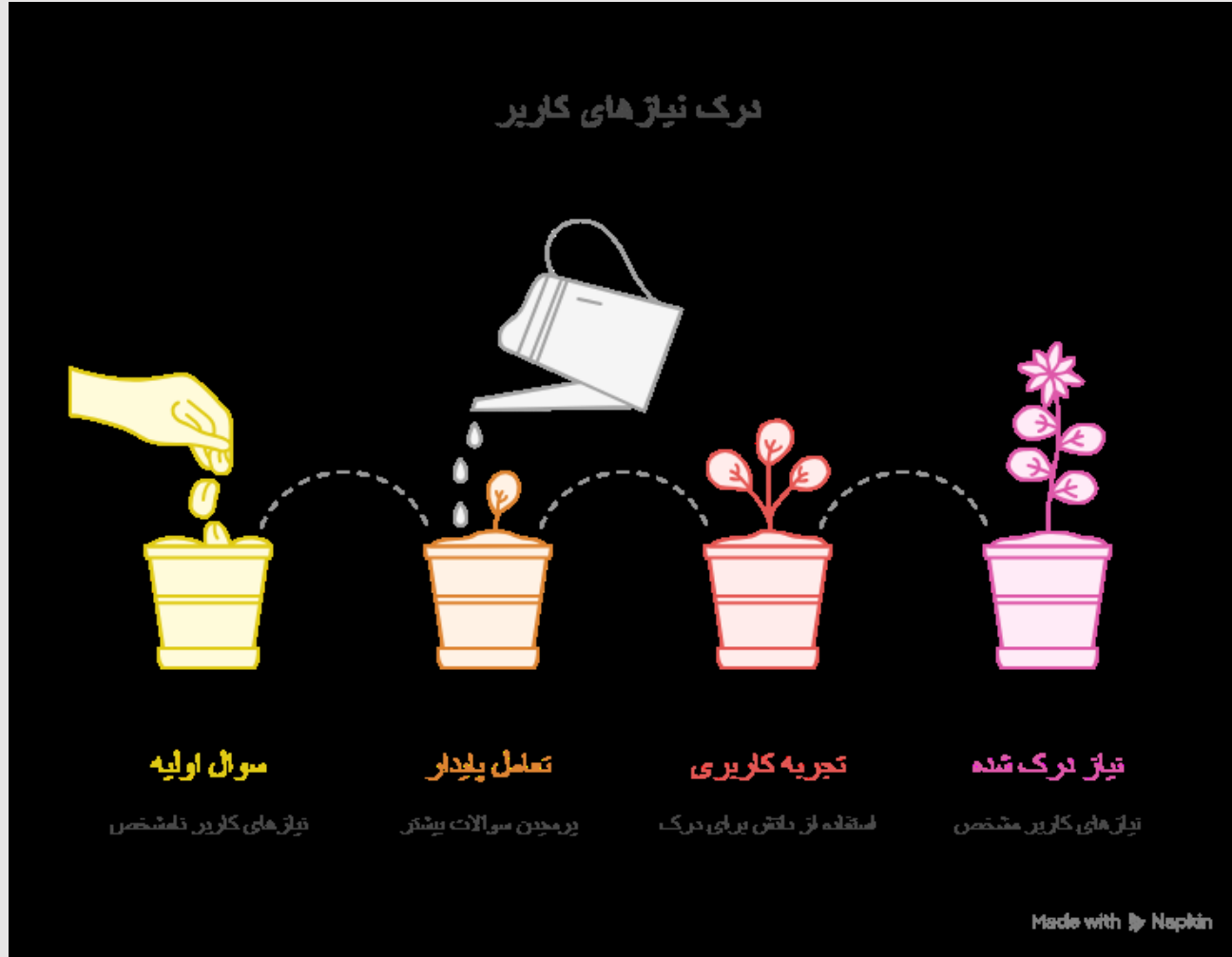
چالش‌های UX

- احتمال وجود ابهام در درک چت بات از نیاز / سوال / مکالمه
- ایجاد موازنه بین انسان و ماشین در طراحی HCI :
- احتمال ورود به حریم خصوص با استفاده از Nudges, Dark patterns

فلوچارت ارتباط در بحث مرجع یک کتابخانه با کتابدار مرجع

- 1- **شروع** - کتابدار آماده برای کمک و پاسخگویی با گشاده رویی ایستاده است و صمیمانه می پرسد می توانم کمک کنم؟ ،
 - 2- مرحله سوال از کتابدار مرجع (خواستن سوال توسط کاربر)،
 - 3- درک نیاز واقعی، تعیین سطح سوال ، زدودن ابهام و بیان مسئله توسط کتابدار(تجربه ی کاربر)
 - 4- بکارگیری منابع و ابزار ها، پیدا کردن و دسته بندی پاسخ(توسعه پایدار)،
 - 5- ارائه پاسخ(تکامل)
 - 6- گرفتن بازخورد(آیا همین را می خواستید؟ کافی است؟ اگر سوال دیگری باشد بپرسید)-
 - 7- **نقطه پایان**
- [ai](#)

فلوچارت هوش مصنوعی:

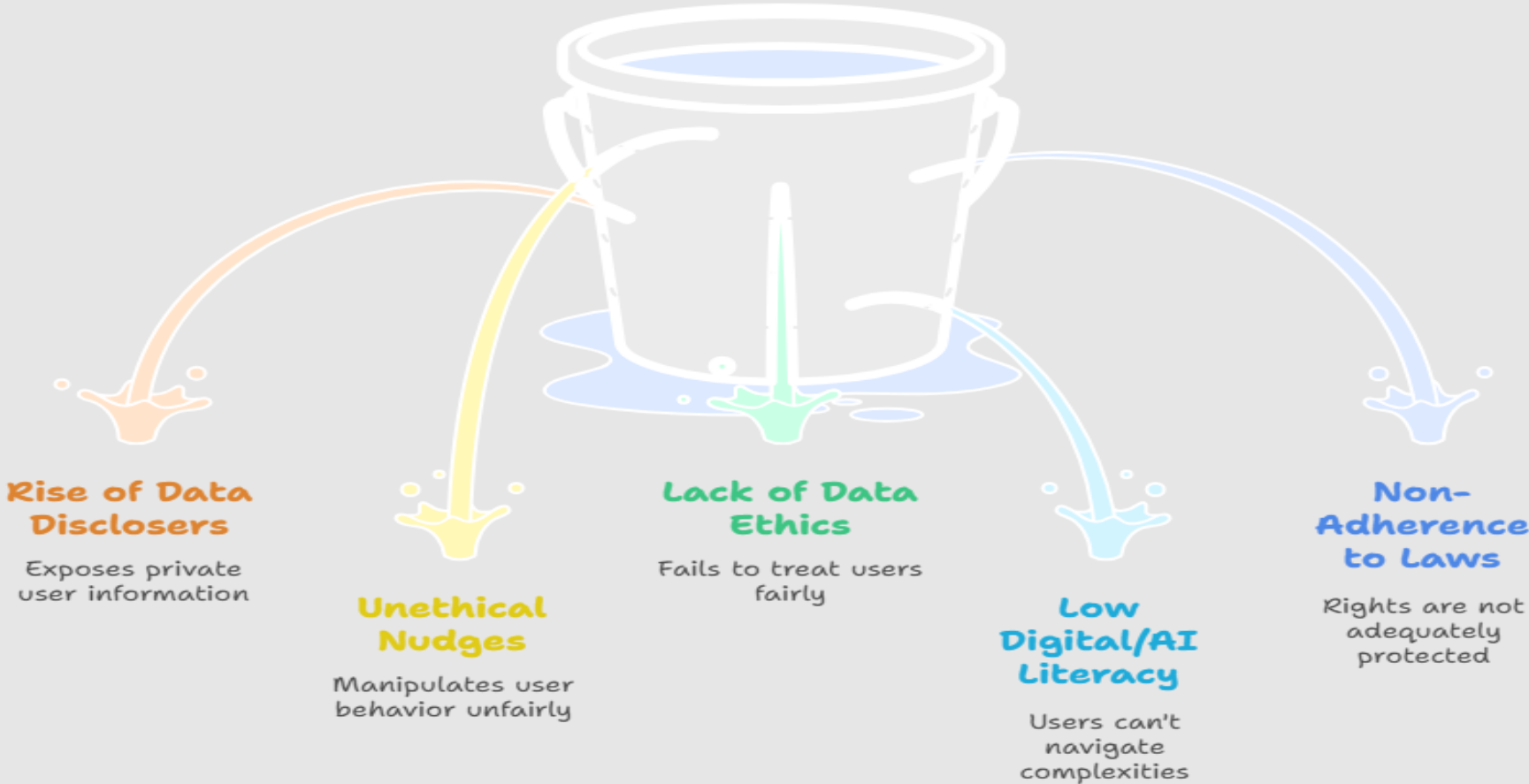

- مرحله ۱: بذر - (Seed) شروع تعامل
- مرحله ۲: جوانه - (Sprout) اولین تجربه کاربری
- مرحله ۳: درختچه - (Sapling) تعامل پایدار
- مرحله ۴: درخت بالغ - (Mature Tree) تجربه کامل و ارزش آفرین

6 ○

◦ بخش دوم- ورود به حریم خصوص با استفاده از Nudges, Dark patterns

User Privacy Violations in LLMs

Made with Napkin

نگاهی گذرا به رفتار اطلاعاتی انسان با انسان و انسان با چت باتهای هوش مصنوعی در اطلاع یابی

- ارتباط با چت باتها شبیه به مصاحبه مرجع کتابدارن است. کتابدار برای درک نیاز واقعی کاربر مجبور است سوالاتی از وی بکند تا ابهام در سوال از بین برود و به شفافیت و دقت برسد.
- اما بندرت در طول تاریخ دیده شده (بجرات دیده نشده) کتابداری بخواهد به حریم خصوص و داده های کاربر نفوذ کند و از داده ها و پروژه وی استفاده غیر اخلاقی بکند.
- **اما در مورد چت باتها این نگرانی خیلی بزرگی است که شرکتهای سازنده چت بات مقاصد دیگری بغیر از دستیاری کاربر داشته باشند.**

امنیت داده ها و حریم خصوصی کاربران

- **اخلاق داده**
- اخلاق داده به اصول درست و نادرست در جمع‌آوری، تحلیل، به‌اشتراک‌گذاری و استفاده از داده می‌پردازد.
- **اصول اساسی اخلاق داده عبارتند از :**
 - رضایت آگاهانه (Informed Consent)
 - شفافیت در کاربرد داده
 - پرهیز از تبعیض الگوریتمی
 - عدالت و انصاف در دسترسی به داده
 - احترام به حریم خصوصی حتی اگر قانون الزام نکرده باشد
- **افشای اطلاعات در مقابل حریم خصوص**
- فاش‌سازی اطلاعات و داده‌های کاربران نقض حریم خصوصی است، در یک سو کاربر قرار دارد که حقوقش نقض می‌شود در سوی دیگر شرکتها و چت باتها که به وسیله این حریم شکنی تقویت میشوند (یا برای آموزش مجدد چت بات یا برای فروش داده‌ها)

پارادوکس حریم خصوصی در LLMs

- دسترس‌پذیر بودن ≠ رضایت استفاده
- امنیت داده‌ها و حریم خصوصی کاربران یکی از موضوعات مهم دنیای دیجیتال در بین کاربران، محققان و سیاست‌گذاران است .
- شامل حوزه‌های گسترده‌ای از داده‌های شخصی اجتماعی (هویت فردی) ، حسابهای مالی، بیماری و بالینی، امنیت ملی ، توسعه و تحقیقات ، تا تجارت و بازایابی، ...
- تنش بین تمایل یک شرکت برای به دست آوردن اطلاعات مشتری برای سفارشی‌سازی تجربیات و نیاز مصرف‌کننده به حریم خصوصی باهم تعارض و تضاد منافع یافته اند
- روش‌های روانشناسی و طراحی رابط کاربری (UI/UX) برای اشتباه انداختن کاربر درباره حریم خصوصی‌شان "dark patterns" یا تکنیک‌های "nudge" منفی

اثر منفی فاش سازی اطلاعات بر تجربه کاربری UX

- چنگ و جیانگ : ریسک حریم خصوصی درک شده، سطح رضایت کاربران از چت بات ها را کاهش می دهد.
- رس و همکاران: "پاسخ دهندگان عموماً نگرانی هایی در مورد حریم خصوصی داشتند که بر فراوانی استفاده مورد نظر از چت بات ها تأثیر منفی می گذاشت."
- بعلاوه شناسایی کاربر بدون اطلاع یا رضایت وی یکی از رایج ترین و نگران کننده ترین مصداق های نقض حریم خصوصی در دنیای دیجیتال امروز است.

معامله بین حریم خصوص و گرفتن اطلاعات مفید

- در ظاهر، اشتراک‌گذاری اطلاعات شخصی آنلاین ممکن است برای کاربران قابل قبول به نظر برسد. از دست دادن بخشی از حریم خصوصی در ازای شخصی‌سازی خدمات می‌تواند به عنوان یک تصمیم مصرف‌کننده سنجیده و حتی منطقی تفسیر شود.
- با این حال، حتی اگر کاربران از این بده‌بستان آگاه هم باشند، ممکن است در نهایت تصمیماتی برای افشای اطلاعاتی بگیرند که بعداً پشیمان شوند .
- کاربران همیشه از زمان و نحوه جمع‌آوری داده‌ها در طول تعاملات خود با یک شرکت و نحوه استفاده بعدی از این داده‌ها آگاه نیستند این واقعیت توجه دولت‌ها و نهادهای نظارتی را نیز به خود جلب کرده است

قوانین کشورها

[General Data Protection Regulation \(GDPR\)](#) ◦

[California Consumer Privacy Act \(CCPA\)](#), ◦

[Brazil's LGPD](#), ◦

[Japan's APPI](#) ◦

[South Africa's Protection of Personal Information Act \(POPIA\)](#) ◦

[Canada's Personal Information Protection and Electronic Documents Act \(PIPEDA\)](#) ◦

[Turkey's Law on Personal Data Protection \(LPDP\)](#) ◦

اما ایران! ◦

آیا تصویب قانون کافی است؟

- **دستورالعمل‌های اخلاقی فعلی ارائه شده توسط دولت‌ها، در ارائه تاکتیک‌های عملی که ثابت شده است کاربران را از رفتارهای افشای اطلاعاتشان آگاه می‌کند - و به طور بالقوه بر آنها تأثیر می‌گذارد - شکست می‌خورند.**
- مسلماً، برخی از اطلاعاتی‌های حریم خصوصی وجود دارند که به کاربران اطلاعاتی در مورد "نحوه و هدف جمع‌آوری، استفاده و مدیریت داده‌های آنها" ارائه می‌دهند. **با این حال، در واقعیت، کاربران به ندرت این اطلاعاتی‌ها را می‌خوانند.**
- علاوه بر این، نشان داده شده است که **وقتی یک سیاست حفظ حریم خصوصی در یک وبسایت ارائه می‌شود، مصرف‌کنندگان ممکن است در نهایت اطلاعات شخصی بیشتری را افشا کنند.** دلیل این امر این است که مصرف‌کنندگان تمایل دارند به وبسایت‌هایی که یک اطلاعاتی‌های حفظ حریم خصوصی را نمایش می‌دهند، اعتماد بیش از حدی داشته باشند، زیرا معتقدند که از آنها بهتر محافظت می‌شود.

سواد دیجیتال / فروش مصنوعی

- بنابراین، نیاز به مداخلات **سواد دیجیتال / فروش مصنوعی** در بین کاربران و استفاده از ابزارهای ساده‌ای برای آگاه کردن کاربران از اطلاعاتی که قرار است به اشتراک بگذارند، به ویژه با چت‌بات‌ها، وجود دارد.
- چنین ابزارهایی می‌توانند رویه‌های اخلاقی شرکت‌ها را افزایش دهند و همزمان تصمیم‌گیری آگاهانه را در بین کاربرانی که ممکن است تصمیم بگیرند وسعت و عمق اطلاعاتی را که به صورت آنلاین به اشتراک می‌گذارند، کاهش دهند، ترویج دهند.

How should organizations approach data protection and ethics?

Prioritize Data Ethics

Emphasize ethical considerations to build trust and maintain reputation.

Enhance Digital Literacy

Invest in training to ensure compliance with data laws and regulations.

Navigate Nudges Carefully

Understand the implications of nudges to avoid privacy violations.

Made with Napkin

Nudge

- **Nudge** یا **تلنگر رفتاری** یک مفهوم در اقتصاد رفتاری است که نخستین بار توسط Richard H. Thaler مطرح شد و ریچارد تالر آنرا "معماری انتخاب" نام نهاد. در حال حاضر این تکنیک در چت باتها بطور شایع در فرایند دادو ستد داده استفاده میشود.
- به زبان ساده: تلنگر رفتاری یعنی طراحی محیط تصمیم‌گیری به گونه‌ای که افراد را به سمت انتخاب مطلوب‌تر(از دیدگاه طراح یا کاربر) سوق دهد، بدون اینکه آزادی انتخاب آنها محدود شود.
- **تلنگر های رفتاری در چت باتها مثبت و منفی هستند.**
- تلنگر های مثبت شامل مواردی مانند :
 - چت باتهای سلامت محور و مرتبط با سبک زندگی
 - چت باتهای آموزش و یادگیری محور
- **تلنگرهای منفی غالبا برای فریب کاربر طراحی شده اند**

تکنیک‌های مثبت Nudge در چت‌بات‌ها

- **پیش‌فرض‌ها (Defaults)**: تنظیم گزینه‌ای به عنوان پیش‌فرض (مثلاً: بله، می‌خواهم یادآوری روزانه دریافت کنم).
- **قاب‌بندی (Framing)**: تغییر بیان جمله برای اثرگذاری بیشتر (%۹۰ افراد همین مسیر را انتخاب کرده‌اند).
- **یادآوری و زمان‌بندی (Reminders)**: ارسال پیام در زمان مناسب برای افزایش شانس اقدام.
- **اجتماعی‌سازی محرک اثبات اجتماعی (Social proof)**: نشان دادن اینکه دیگران چه انتخابی کرده‌اند.
- **خرد کردن کارها (Chunking)**: پیشنهاد قدم‌های کوچک به جای هدف بزرگ مثل بیا گام بگام جلو برویم.

استفاده‌های منفی از Nudges در چت‌بات‌ها

- **تلنگرهای فریبنده (Deceptive Nudges)**
 - طراحی پیام یا گزینه‌ها به گونه‌ای که کاربر بدون دقت یا آگاهی تصمیمی بگیرد که به نفع سیستم یا شرکت است، نه خودش.
 - مثال: وقتی چت‌بات می‌پرسد: برای تجربه بهتر، اجازه دسترسی به مخاطبان را می‌دهی؟ جواب مثبت به این سوال را هایلایت و جذاب می‌کند که کاربر آن را گزینه ترجیحی تشخیص می‌دهد
- **استفاده از پیش‌فرض‌های خطرناک (Dark Defaults)**
 - انتخاب پیش‌فرض را طوری تنظیم می‌کنند که کاربر ناخواسته داده‌های شخصی‌اش را به اشتراک بگذارد.
 - مثال: در ثبت‌نام، گزینه‌ی 'اشتراک‌گذاری داده‌های سلامت با شرکای تجاری' به صورت پیش‌فرض فعال است و کاربر باید (opt-out) کند یعنی عمداً غیرفعال کند اما بی‌توجهی می‌کند.
- **قاب‌بندی دستگاری شده برای گمراه کردن (Manipulative Framing)**
 - اطلاعات را طوری قاب‌بندی می‌کنند که کاربر حس کند اگر اجازه دسترسی یا خرید ندهد، چیز مهمی را از دست می‌دهد.
 - مثال: ۹۰٪ کاربران ما با به اشتراک‌گذاری داده‌هایشان تجربه خیلی بهتری داشته‌اند
 - موقعی داری در یک مکالمه به جای حساس می‌رسی ازت تقاضای لاگ-این می‌کنند و آنقدر طول می‌دهد مجبور شوی تسلیم شوی و با ایمیل واقعی لاگین شوی.
- **تایید اجتماعی ساختگی (Fake Social Proof)**
 - چت‌بات ممکن است وانمود کند «همه این کار را کرده‌اند» تا فشار اجتماعی به کاربر وارد شود.
 - مثال: «دوستانت همین الان این سرویس را فعال کردند!» (درحالی‌که واقعیت ندارد).
- **بازی با زمان و خستگی تصمیم‌گیری (Decision Fatigue)**
 - چت‌بات عمداً مسیر رد کردن یا لغو اشتراک را طولانی و خسته‌کننده طراحی می‌کند تا کاربر تسلیم شود.
 - این همان چیزی است که به آن **Dark Patterns** در طراحی رابط می‌گویند.

پیامدهای منفی این نوع Nudges

- **نشت اطلاعات حساس:** داده‌هایی مثل موقعیت مکانی، سلامت، یا عادات فردی ناخواسته به شرکت‌ها یا اشخاص ثالث می‌رسد.
- **از بین رفتن اعتماد:** وقتی کاربر بفهمد فریب خورده، اعتمادش به کل سیستم از بین می‌رود.
- **آسیب به حقوق کاربر:** نقض اصل رضایت آگاهانه Informed Consent
- **مشکلات حقوقی و اخلاقی:** نقض قوانین حفاظت داده‌های شخصی کشورها مانند GDPR در اروپا

○ پایان قسمت اول نشست

پایان